

By złagodzić brak kadry, dyrekcja poczyniła starania o przydział szkole wolontariusza z Amerykańskiego Korpusu Pokoju. W leżajskim liceum pracowały dwie Amerykanki-ochotniczki: Sheilla Skaff i Gretchen Ansorge. Zatrudnione były w latach 1992-1996.

W ten sposób młodzież miała kontakt z „żywym” językiem obcym. Należy z uznaniem mówić o tych młodych osobach, które zdecydowały się podjąć trudną misję na obczyźnie, odnosząc się z wielką sympatią do naszych uczniów. Zawiązały się też przyjaźnie, które trwają do dziś.

Obecnie, kiedy szkoła zatrudnia dwunastu kwalifikowanych anglistów (w tym już trzy absolwentki szkoły), wszystkie oddziały klasowe objęte są nauczaniem języka angielskiego.

Podobna sytuacja miała miejsce z językiem niemieckim, przy czym tu było znacznie łatwiej, ponieważ zainteresowanie przedmiotem było mniejsze przy większej liczbie kadry. W szkole w tym charakterze pracują trzy osoby, w tym dwie absolwentki leżajskiej szkoły. Do wyboru jest też język francuski i rosyjski.

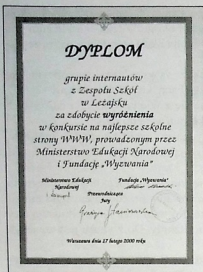
Przyszły też pierwsze sukcesy językowe. Grupa młodzieży zdobyła wyróżnienie podczas VII Festiwalu Szkolnych Teatrów Obcojęzycznych w Rzeszowie w 1997 roku.

By jednak do tego doszło, przez kilka lat trwały konsekwentne zabiegi dyrekcji o pozyskanie kadry z zewnątrz. W środowisku leżajskim jej nie było, bo nie było nauczania języka angielskiego w szkole. Dziś sytuacja systematycznie się poprawia.

Po raz pierwszy szkoła zaznaczyła swą obecność w 2002 roku w II części etapu okręgowego XXV Olimpiady Języka Angielskiego w Lublinie za sprawą uczennicy Małgorzaty Purymskiej.

Szkoła bardzo wcześnie podjęła starania w kierunku nauczania informatycznego. W ramach współpracy z zakładem patronackim „Hortex” w dniu 13 stycznia 1987 roku oddał on w użytkowanie minikomputer Schneider CPC 6128 wraz z barwnym monitorem oraz drukarką mozaikową Star Gemini 10xi oraz pięć dyskietek. Przekazał też komputery: Atari, Commodore - 3, 2x Spectrum, Amstard. Osobami upoważnionymi w sprawach eksploatacji byli Sławomir Klimek, a ze strony szkoły mgr Anna Suszyło.²⁰ To pierwsze kontakty młodzieży z informatyką. Po roku 1991 przyspieszenie w tym kierunku było wręcz zawrotne. W 1992 roku przy pomocy funduszy Komitetu Rodzicielskiego zakupiono dziesięć jednostek i wyposażono pierwszą pracownię informatyczną. Już w następnym roku pozyskano następnych informatyków i wyposażono następną pracownię.

²⁰ Protokół przekazania w użytkowanie minikomputera, w aktach szkoły.

Wyróżnienia dla szkoły.

Pieniądze na zakup pochodziły ze środków pozyskanych od sponsorów i ze składek na Komitet Rodzicielski.

W programach nauczania techniki, później zamiast tego przedmiotu pojawiły się „elementy informatyki”, a następnie informatyka, nauczyciele mgr Danuta Szot i mgr Andrzej Majewski, w ramach zalecanej przez MEN działalności innowacyjnej, podjęli się opracowania programu autorskiego z przedmiotu informatyka dla profilu matematyczno-fizycznego. Rada Pedagogiczna przyjęła w tej sprawie stosowną uchwałę.²¹ Program ten uzyskał pozytywne opinie Kuratorium Oświaty w Rzeszowie oraz właściwego doradcy metodycznego WOM i 1 września 1995 roku rozpoczęto jego wdrażanie.

Wraz z wyposażeniem pracowni internetowych nastąpiła „informatyzacja” w pracy dyrekcji i komórkach administracyjnych szkoły. Wdrażane są kolejne aktualizacje programów w zakresie zarządzania.

Kadra pedagogiczna, pracownicy administracji, przechodzą kursy w zakresie obsługi komputerów i poznawania kolejnych programów. W miarę możliwości finansowych szkoły, w kolejnych latach nastąpiła modernizacja sprzętu i programów. W ramach Narodowego Programu Informatyzacji Kraju rząd wraz z Ministerstwem Edukacji Narodowej tworzy reformatorski program i fundusz „Komputer w każdej szkole”. Dociera on do szkół ponadpodstawowych. W 2001 roku Liceum Ogólnokształcące w Leżajsku otrzymuje nowo-

²¹ Protokół z posiedzenia Rady Pedagogicznej Zespołu Szkół w Leżajsku, odbytego w dniu 4.05.1995 r., s. 111.

Stanowisko pracy wicedyrektora szkoły ds. dydaktycznych (na zdjęciu dyr. Leszek Sarzyński).

czesną pracownię komputerową na piętnaście stanowisk oraz cztery jednostki do tzw. centrum medialnego w bibliotece szkolnej. Tu uczniowie w wolnym czasie poszukują w internecie potrzebnych dla siebie informacji.

Skończył się czas tradycyjnego zarządzania szkołą. Maszyny do pisania ustąpiły miejsca coraz nowocześniejszym

i szybszym drukarkom komputerowym, operacje matematyczne wykonują coraz nowszej generacji kalkulatory (dopuszcza się stosowanie kalkulatorów podczas egzaminów dojrzałości), układanie arkuszy organizacyjnych szkoły, planów zajęć, dyżurów odbywa się przez odpowiednie programy. Komputeryzacja obejmuje dyrekcję, sekretariat ogólny, kadry, sekretariat uczniowski, księgowość, pracę biblioteki. Wchodzi specjalny program korzystania przez młodzież z szatni, opracowany przez szkolnych informatyków.

Z biblioteki szkolnej zniknęły tradycyjne karty katalogowe i karty czytelnika. Obecna biblioteka w Zespole Szkół w Leżajsku to w pełni skomputeryzowana „instytucja”. Księgozbiór mieści się w pamięci komputera, a wypożyczanie odbywa się za pomocą identyfikatorów, kodów kreskowych i czytników. Kwalifikacjom bibliotekoznawczym i informatycznym bibliotekarek Elżbiety Sokolowskiej i mgr Jolanty Sarzyńskiej można zawdzięczać ten stan i nowoczesny poziom pracy. Biblioteka inicjuje dla uczniów szereg programów wychowawczych (rocznice historyczne i literackie).

W programach szkół zawodowych pojawiają się nieznane wcześniej przedmioty: komputeryzacja prac obrachunkowych, komputer w firmie. Nie sposób dzisiaj prowa-

Sekretariat szkoły.

Gabinet administracji szkolnej.

dzień nauczania zawodowego bez możliwości czy umiejętności korzystania z technik informatycznych. Ekonomiczne programy, jak „Płatnik”, „Magazynier”, „Kasjer”, „Rewizor”, „Subiekt”, „Referent” stają się podstawowymi środkami dydaktycznymi, którymi dysponuje szkoła.

Ale kierunki kształcenia nie ograniczają się tylko do edukacji językowej, informatycznej czy ekonomicznej. Szkoła systematycznie troszczy się o poziom kształcenia we wszystkich prowadzonych typach, profilach i specjalnościach. Nauczyciele poszczególnych przedmiotów unowocześniają swoje formy i metody pracy, doskonałą umiejętność, czynnie włączając się w nurt zmian wnoszonych przez reformę systemu edukacji, która poprzez elementy „nowej matury” przybliży młodzież i nauczycieli do reformy szkolnictwa ponadgimnazjalnego, od 1 września 2002 roku.

Od lat młodzi entuzjaści biologii, ochrony środowiska pod kierunkiem zapalonych pedagogów Michaliny i Ryszarda Zemlów są przysposobieni na uczestników i laureatów krajowych olimpiad biologicznych i ekologicznych. Spod ich ręki wyszło dotychczas 29 olimpijczyków, większość w ostatnich latach.

Specjalnością szkoły stają się olimpiady geograficzne. Największym osiągnięciem na tym polu było I miejsce w II Międzynarodowej Olimpiadzie Geograficznej w sierpniu 1998 roku w Lizbonie - uczennicy i absolwentki, obecnej studentki Uniwersytetu Warszawskiego, Kasi Kwiecińskiej. Daleko rozślawiła szkołę i Leżajsk i czyni to nadal, zachowując ciągle sentyment do leżajskiej szkoły. Jej nauczycielką geografii była mgr Alicja Świeżawska-Grzywna.

Komputerowa obsługa czytelników w bibliotece szkolnej.

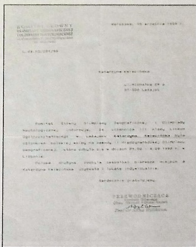
„Non scholae, sed vitae discimus” - wier- ni tej maksymie uczniowie szkoły w ostatnich latach licznie „obsadzają” olimpiady filozoficzne i docierają do elimina- cji krajowych. Prowa- dzi ich mgr Ryszard Górnisiewicz - opie- kun Muzeum Szkolne- go. W minionym dzie- sięcioleciu było ono kilkakrotnie nagradzane tytułem najlepszego muzeum szkolnego w wojewódz- twie.

Centrum medialne w bibliotece szkolnej.

Do finałów krajowych docierali również uczestnicy olimpiady „Wiedzy o Polsce i świecie współczesnym” (opiekun mgr Jerzy Kochmański), olimpiady języka francuskiego (opiekun mgr Krystyna Tryczyńska, olimpiady wiedzy religijnej (opiekun s. Agata Bodziak), olimpiady biologicznej (mgr Jacek Ślonda). Młodzież przystępuje co roku do olimpiad przedmiotowych, a wielu z nich startuje w II etapie - okręgowym. Popularne są olimpiady z fizyki, chemii, języków obcych, matematyki. Bliscy pełnego sukcesu są uczestnicy olimpiady ekonomicznej, którzy rok- rocznie poprawiają swoje lokaty w ry- walizacji międzyszkolnej.

O uzdolnieniach młodzieży „ogól- niaka” w Leżajsku i dobrej pracy na- uczycieli świadczą wysokie miejsca w konkursach tematycznych. Było ich wiele, ale I miejsce w Międzynarod- wym Konkursie Krasomówczym w Golubiu-Dobrzyńniu to duże osiągnię- cie. Zdobył je Michał Kurdziel (obec- nie już absolwent) w 2001 roku, a w następnym 2002 roku sięgnął po III miejsce. Jego opiekunem był nauczy- ciel języka polskiego mgr Robert Żo- lynia.

List z gratulacjami dla Katarzyny Kwiecińskiej.

Zwłaszcza konkursy literackie, recytatorskie, poczci śpiewanej cieszą się nie słabnącym powodzeniem u młodzieży. Sporo jest laureatów wojewódzkich i regionalnych w tym współzawodnictwie. Znaczny udział w przygotowaniu uczniów do wielu z nich ma wicedyrektor szkoły,

„Katyń - Golgota Wschodu” - program szkolny (8.09.2000 r.).

nauczyciel języka polskiego, mgr Jadwiga Bryniarska oraz mgr Maria Marcicka-Szubiak, mgr Halina Śmiałek, mgr Lucyna Słoniec.

Pomimo że nie jest to szkoła sportowa, uczniów i ich nauczycieli stać na bardzo wysokie osiągnięcia i w rywalizacji sportowej. Po taki sukces sięgnęły siatkarki, które zdobywając tytuł mistrzyń na szczeblu województwa pod-

Program kostiumowy „Soplicowo” podczas Dni Leżajskiego. Tadeusz i Zosia z gośćmi w Urzędzie Stanu Cywilnego w Leżajsku.

karpackiego, zapisały piękną kartę w historii szkoły. Trenerem i opiekunem żeńskiej reprezentacji był nauczyciel wychowania fizycznego mgr Adam Kowalski.

Wiele splendoru i rozgłosu przynieśli szkole czterej jej uczniowie: Grzegorz Karp, Maciej Sarzyński, Mateusz Bazan i Wojciech Ulman - uczniowie klasy II, matematyczno-informatycznej. W zespole tym podjęli się opracowania szkolnej strony internetowej i wystąpili w ogólnopolskim konkursie ogłoszonym przez MEN i Fundację „Wyzwania”. Ku miłemu zaskoczeniu całej społeczności szkolnej sięgnęli po I miejsce w kraju. Pokazali swoją szkołę całej Polsce od najlepszej strony. Do Leżajska przybył I program Telewizji Polskiej i nagrał program emitowany na cały kraj.

Egzaminem dla młodzieży licealnej jest matura. W tej szkole miała ona zawsze wysoką rangę. Specyfiką tej placówki od 1996 roku jest, że wszystkie typy szkół, także zawodowe, kończą się maturą. To wielkie zadanie organizacyjne i dydaktyczne.

By jak najlepiej przygotować abiturientów, dyrekcja i Rada Pedagogiczna podjęły eksperyment (egzamin w podobnej formule miał także miejsce przed rokiem 1990) łączenia egzaminu dojrzałości z egzaminem wstępnym na studia wyższe. Początkowo porozumienie takie zostało zawarte z Politechniką Rzeszowską i w roku szkolnym 1996/97 skorzystało z niego 32 absolwentów.

W latach następnych podobne umowy zawarto z Politechniką Krakowską, Akademią Górniczo-Hutniczą w Krakowie, Politechniką Śląską i UMCS w Lublinie (z chemii). Dotyczą głównie egzaminów z matematyki. Zainteresowanie tą formą okazało się bardzo duże i do tej pory łącznie skorzystało z tej szansy 364 abiturientów.

Daje to wymierne korzyści młodzieży, a także popularyzuje szkołę.

W roku szkolnym 2000/2001 Zespół Szkół w Leżajsku zgłosił swój udział w Ogólnopolskim Rankingu Szkół Średnich prowadzonych przez gazetę „Rzeczpospolita” i miesięcznik „Perspektywy”. Głównym kryterium było legitymowanie się przez szkołę co najmniej dwoma laureatami lub finalistami przedmiotowych olimpiad centralnych. Na około 10 tys. szkół średnich w Polsce sklasyfikowano leżajską placówkę na 267 pozycji, ale po korekcie (trzy olimpiady, sześciu uczestników, jeden laureat) uplasowano ją na 126 pozycji, w województwie podkarpackim zaś na dziesiątej. Ta lokata zapewne wstydu szkole i środowisku nie przynosi, zwłaszcza że jest to jedno z kryteriów oceny pracy szkoły.

Nową, a jakże pożyteczną, jest inicjatywa nauczycieli matematyki tej szkoły - organizowania Konkursu Matematycznego dla klas IV, pod nazwą „I Ty możesz zostać studentem”. Po dwóch latach realizowania go znalazł szeroki odzew zarówno w szkole, jak i w powiecie.

Podobnego znaczenia nabiera „Konkurs matematyczny klas II”. Zarówno jeden, jak i drugi, są doskonałą formą popularyzacji matematyki i rozwijania zainteresowań młodzieży szkół średnich.

Pomimo poważnych braków finansowych szkoła stara się stworzyć uczniom warunki do rozwoju ich uzdolnień, organizując przedmiotowe koła zainteresowań. Systematyczną pracą mogą poszczycić się: koło biologiczne, fizyczne, ekonomiczne, geograficzne, recytatorskie, informatyczne, sportowe. Co roku „odżywa”, szkoda że na krótko, koło teatralne, które miałoby rzesze uczestników.

Wszystkie zmiany programowe w egzaminach dojrzałości, w metodyce nauczania, w ocenianiu, kierunkach kształcenia, wymagają od pedagogów systematycznego doskonalenia się i podnoszenia swoich kwalifikacji. Oświata polska była wielokrotnie reformowana, ale ostatnie reformy, związane ze zmianą całego ustroju szkolnego, są szczególnie głębokie. Warsztaty przedmiotowe, konferencje metodyczne, studia podyplomowe i kwalifikacyjne, kursy egzaminatorów, komputerowe obok pracy zawodowej i wychowawczej stały się codziennością nauczycieli Zespołu Szkół, jak też wielu pedagogów w kraju, zwłaszcza teraz, kiedy status nauczyciela zależy od tzw. awansu zawodowego.

W zakończeniu tego rozdziału warto przytoczyć ocenę pracy szkoły dokonaną podczas wizytacji Zespołu Szkół im. Bolesława Chrobrego w Leżajsku, prowadzonej w dniach 24.11-28.11.1997 i 19.01-23.01.1998 przez mgr. Jana Kulpę, st. wiz. Kuratorium Oświaty w Rzeszowie:

Dokonując podsumowania wyników pracy szkoły w minionym pięcioletciu stwierdzić należy, że mimo występujących trudności, dzięki dużemu zaangażowaniu dyrektorów realizujących skutecznie koncepcję współczesnej szkoły rozwijającej się oraz dzięki bardzo rzetelnej pracy wielu nauczycieli, zdecydowanej pomocy rodziców, proces dydaktyczny, wychowawczy i opiekuńczy realizowany jest wzorowo.²²

WYCHOWANIE, WYCIECZKI

Praca dydaktyczna nie zamyka całokształtu życia szkoły. To ważny element, ale bez wychowania, działalności kulturalnej, formacji duchowej, także rekreacji, edukacja nie byłaby pełna. W warunkach demokracji te dziedziny działalności pedagogicznej w Zespole Szkół rozwijają się nieskrępowanie, prezentują różnorodność i bogactwo. Leżajszczyzna i Leżajsk to region o bogatej kulturze i historii. Mieszkańcy pielęgnują tu tradycje, bogaci są

²² Informacja z wizytacji Zespołu Szkół w Leżajsku im. Bolesława Chrobrego prowadzonej w dniach od 24.11-28.11.1997 i 19.01-23.01.1998 r. przez mgr. Jana Kulpę, st. Wyztatora Kuratorium Oświaty w Rzeszowie, WKP - 093/75/97/98, s. 25.